

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO ... BRT.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradski 17/I. — Št. telef. 552. — Štev. računa pri č. uradu 11.953. — Depisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Licejska knjižnica
Ljubljana.

Naročnina za ozemlje SHS:

letno	K 150—
za pol leta	80—
za četrt leta	45—
membru	15—

Leto IV.

Ljubljana, 5. februarja 1921.

Štev. 10.

VSEBINA: Profitrgovske naredbe. — Izjemni železniški tarifi. — Industrija v Sloveniji in nje izgledi za bodočnost. — Likvidacije. — Obrtno-industrijski sejem v Ljubljani. — Zadruga in trgovci. — Izvoz in uvoz. — Narodno gospodarske zadeve. — Iz naših organizacij. — Izpremembe protokolacij v trgovskem registru. — Razno. — Borza. — Tržna poročila.

Profitrgovske naredbe.

Generalna direkcija neposrednih davkov pri finančnem ministrstvu v Beogradu nas vsak teden preseneči s kako novo naredbo.

Ravnokar je izšla v Uradnem listu naredba o prisilnih uradniških zadrugah. Ta naredba je z ozirom na zadrugo protekčno stališče vlade že tako smelo koncipirana, da dovoljuje v članku 2, da sme zadruga zalogo blaga, po katerem članil zadruga ne povprašuje, izjemoma prodati tudi nečlanom.

S to naredbo je končno izpregovorjena odkritosrčna beseda in jasno povedan cilj in namen uradniških zadrug in s tem seveda cele zadrugne politike sploh. Dosedaj še ni bil nikdo tako iskren in drzen obenem in ko so naši zastopniki trdili na davčni konferenci v Beogradu, da so se zadruga oddaljile od svoje prvotne misije in da vse povprek kupčujejo tudi z nečlani, ni hotel tega nikdo verjeti. Gornja naredba je previdno stilizirana in vse mahinacije zadrug se bodo sedaj skrivale za besedo »da člani po tem blagu ne povprašujejo, da se torej lahko izjemoma proda nečlanom. Mi Slovenci imamo žalostno skušnjo z zadrugami in iz prakse smemo smelo trditi, da se bo ta izjema dogajala pri naših zadrugah dnevno. Imamo dokaze o tem v rokah, da so uradniške zadruga že dosedaj prodajale blago na debelo raznim banaškim židom, ko še ni bilo naredbe. Kaj bo šele sedaj, ko jih bode štela naredba.

S to določbo je državni protekcionizem zadrug dosegel vrhunec, dalje se sploh ne more stopnjevati, kakor edino še, da privatno in nezadrugo

trgovino sploh prepove. Naš namen ni, polemizirati s to naredbo, mi prepustimo odgovor času in razmeram, ki bodo zopet dokazale razliko med trgovstvom in zadrugništvom. Toda je druga naredba, katero je izdal finančni minister istočasno, ki nas sili k temu, da spregovorimo par besed. To je namreč naredba, da se mora trgovcem pri vseh dobavah javnim, državnim zavodom in podjetjem odračunavati 1% fakturnega zneska za podporo uradniških konzumov. Finančna delegacija in seveda podrejene inštanče tolmačijo to naredbo tako, da je sploh vsaka prodaja državnim zavodom in podjetjem, ki je bila storjena na podlagi izbire v trgovini ali ustnega naročila, dobava in da se mora torej odtegniti 1% za konzume. To tolmačenje je popolnoma krivično, ker je pojem dobave čisto jasen in se ga ne da zamenjavati z nakupom.

Torej ne samo, da smejo konkurirati pod neprimerno ugodnejšimi pogoji z trgovcem, marveč še več, trgovcu se odteguje še odstotke za podpiranje lastne konkurence, uradniških konzumov.

Nato so dne 11. januarja prinesle »Službene Novine« naredbo o izpremembi prometnega davka, ki obsega med drugim tudi kuriozno določbo o popisu zaloga blaga in sicer ločeno na luksuzno in neluksuzno blago pred 6. novembrom 1920 v svrhu naknadnega obdavčenja. Za prestavo te naredbe, ki se je imela že do konca januarja izvršiti, pa je rabil naš Uradni list nič manj kot polnih 20 dni, tako, da je izšla šele dne 31. januarja v slovenskem jeziku. Ta naredba pač ni računala s težkočami, na kakšne bo izvedba njenih določil glede popisa blaga zadela. Predvsem je treba za tak popis, da vsak trgovec natančno obvlada carinsko tarifo, da sploh more presoditi kaj spada med luksuz in kaj ne. Dalje je večini trgovcev sedaj nemogoče povedati, kakšne množine blaga, ki spada med luksuz je imel ravno v novembru na zalogi. Dalje je mnogo odvisno od morale posameznika, kako bo prijavil, ko ve, da se gre za nak-

nadno obdavčenje in, da je efektivna kontrola zaloga, ki se dnevno izpreminjajo za nazaj nemogoča. Konečno pa vali to zopet novo delo na trgovstvo in kdor večje obrate pozna, ve kaj pomeni popisati zaloge in to še ločeno.

Vse te naredbe so jasno pokazale, da je šikaniranje trgovstva, uprizorjeno to pot od finančnih uprav, zopet na redu.

Trgovske organizacije so takoj ukrenile potrebne korake, da se situacija razjasni in da se, ako se ne da zadnja naredba, proti kateri so naši eksperti svoječasnno v Beogradu naj-energičnejše protestirali ukiniti, vsaj izvrševanje olajša in omili.

Izjemni železniški tarifi.

Danespačne obstoja nikakega dvoma več, da je tako naša trgovska, kakor tudi carinska in železniško-tarifarna politika skoraj popolnoma zavožena. Rezultat dosedanje trgovske politike je ta, da izkazuje zunanja trgovina naše države s koncem leta 1920 malodane dve milijardi dinarjev pasiv, rezultat carinske politike, da stoji po večini naših industrijskih podjetij pred ustavitvijo obratovanja, glede železniških tarifov pa se do danes sploh še ni nič drugega ukrenilo, kakor da se jih je neglede na levo in desno, brez vsakega prevdanka in sistema povisevalo. Prišlo je tako daleč, da sedanji tarifi v zvezi s carinskimi postavkami povzročajo, da ono blago, katero zremo izvažati, ne vzdržuje nič več konkurence na tujih trgih. Pod takimi pogoji se mora naš izvoz še bolj zmanjšati, pasiviteta trgovske bilance pa seveda povečavati.

Naš novi minister za trgovino in industrijo sklical je tedni teden v Beograd na skupno posvetovanje trgovske in industrijske kroge. Upam, da bodo imela ta direktna posvetovanja s prizadetimi krogi konkreten uspeh, upam, da bo gospod minister ubral v trgovski politiki nova pota, pota, ki ne bodo vodila kot je to sedaj slučaj, naravnost v

propad. Ako pa se ta pota ne bodo ugledila skupno s preureditvijo carin in železniških tarifov, potem bo njegovo delo ostalo brez vsakega uspeha. Posebno paznjo je treba posvetiti železniškim tarifom, kajti v tem pogledu se pri nas ni dosedaj sploh nič naredilo. Kake velike važnosti za našo zunanjo trgovino je ravno to vprašanje, hočem nakratko v naslednjem pojasniti.

Z dnem 1. februarjem t. l. stopil je med Avstrijo in Italijo v moč izjemni železniški tarif za blago, namenjeno v Trst ali nasprotno. V Trstu zamore Avstrija nastopiti proti nam konkurenčno edinole v lesu. Ker pa je ravno les naše največje narodno bogastvo, zamore vsebovati ta izjemni tarif za nas jako velike opasnosti. Avstrijski lesni trgovec iz Graz-a zamore danes postaviti na tržaški trg blago za nekaj sto lir ceneje, kakor pa more to storiti naš trgovec iz Ljubljane. Kaki bistveni razločki so med sedanjim našim in pa izjemnim tarifom. Je razvidno iz naslednjih primerov, pri katerih sem vzel za podlago vagon, naložen z 10.000 kg lesa. Po avstrijsko-italijanskem izjemnem tarifu bi stala voznina enega vagona lesa v Trst iz Maribora ca. 457 lir, tako pa znaša ca. 820 lir. Iz Celja bi znašala izjemna tarifa ca. 421 lir, znaša pa sedaj ca. 676 lir, iz Ljubljane izjemna tarifa ca. 314 lir, današnja ca. 468 lir, ter iz Borovnice izjemna tarifa ca. 291 lir, današnja pa ca. 444 lir. Ako se računa liro v relaciji 1:5, rezultira pri Mariboru diferenca 1815 K, pri Celju 1275 K, Ljubljani 770 kron, ter Borovnici 765 K pri vagonu. Po izjemnem tarifu plača avstrijski trgovec za prevoz enega vagona lesa iz Graz-a v Trst ca. 500 lir, mariborski pa mora plačati 826 lir.

V tem izjemnem tarifarniku, ki je izšel pred nekaj dnevi na Dunaju, je pa jako zanimivo dejstvo, da so v istem navedene tudi vse postaje južne železnice, ležeče v območju naše kraljevine. Po izvršenem natisu tarifarnika pa se je na prvi strani prilepil rudič listek, ki pove, da se naj postaje, ležeče v kraljevini SHS, črtajo, ker za te izjemni tarif ne velja. Brez vsake podlage se pa naše postaje v tarifarniku čisto

Dr. Mih. Kambič.

Industrija v Sloveniji in nje izgledi za bodočnost.

(Konec).

Papirna in kartonažna industrija se lepo razvija v Vevčah, Radečah, Ljubljani, Trzinu, Mariboru, Celju in proizvaja milijonske vrednosti.

Usnjarska industrija je na visoki stopnji razvoja in pri izrabi polne kapacitete v obratu lahko producira velike množine usnja za ostalo državo in za izvoz. Kot agrarna, na živini zelo bogata država lahko zalagamo usnjarne s potrebnimi surovimi kožami. Da niso bile dovolj že dosedaj preskrbljene je krivo predvsem to, da se mora živina še vedno v veliki množini izvažati v živem stanju, ker še nimamo dovolj klavnic in tvornic za mesne izdelke. Največje tovarne usnja imamo v Šoštanju, Ljubljani, Trzinu, Kranju, Mari-

boru in Ptujju, manjši obrati pa se nahajajo po celi Sloveniji.

V zvezi z usnjarsko se je razvila čevljarska industrija, ki se je v glavnem koncentrirala v Trzinu in Gorenjskem in v Ljubljani. V Ptujju se je na novo ustanovila tovarna za usnjene izdelke, združena s čevljarno in strojarno.

Pred vojno naše pivovarne niso vzdržale konkurence nemško-avstrijskih in čeških izdelkov. Ker so se po vojni razmere povsem predrugačile, ni dvoma, da bodo sedaj zadoščale domačemu konsumu, saj se dobi na Hrvaškem za slajenje prav sposoben ječmen, hmelj najboljše kakovosti pa imamo doma.

Pivovarne v Ljubljani, Laškem in Mariboru zadoščajo za konzum Slovenije in za eksport v ostalo kraljevino.

Tovarni za kavine prinesi v Ljubljani in Mariboru krijeta domačo potrebo.

Mlinska industrija je v Sloveniji zelo razvita ter je navezana na dovoz žita iz Slavonije, Bačke, Banata in iz

drugih pokrajin, ako se jo hoče popolnoma zaposliti. Ni dvoma, da bo država podpirala mline na ta način, da nastavi na žito sorazmerno višjo izvozno carino kot na mlinske izdelke. Potom trgovske pogodbe z Rumunijo se bodo gotovo zaposlila naša mlinska podjetja v požlahtnjevalnem prometu.

Majhen del zmlate moke predeluje izdelovalnica testenin v Mariboru.

Naposled nam je omeniti tudi domačo industrijo, ki se je po vojni zopet oživela ter daje zasluzka zlasti kmetickemu delavstvu v pozimskem času, ko ni poljskega dela. Lepo se razvija po Gorenjskem in Notranjskem čipkarstvo, v Beli Krajini tkanje, vezenje, izdelovanje pisanic in okvirjev, lesna domača industrija v ribniški dolini in kočevskem okraju in pletarstvo v Strnišču pri Ptujju in v Radovljici, nadalje lončarstvo, glavnikaarstvo, sodarstvo, krtačarstvo ter nekateri manj razširjeni obrti.

Moderni obrti delajo kar največ mogoče s stroji in težko manualno delo je skoro popolnoma izločeno, oziroma restringirano na minimum.

Za pogon težkih strojev se rabijo razne gonilne sile in zadnji čas zavzema elektrika vedno važnejše mesto ter je v nekaterih državah, kjer so dani predpogoji, glavna motorna sila vseh obratov. Tudi Slovenija ima že precejšno število malih elektrarn ter velikansko moderno električno napravo v Fali na Dravi, ki bo zadoščala v sedanjih okoliščinah celi Sloveniji ter vrhutega oddajala tok v sosednjo Hrvaško. Drava s svojim stalnim vodnim bogastvom nudi še mnogo vodne sile, v marjšem obsegu pa tudi Sava in druge reke Slovenije. Z elektrifikacijo podjetij bomo mnogo prihranili na premogu petroleju itd. postali bomo neodvisnejši od inozemstva.

Ni dvoma, da bo država z vsemi silami podpirala domačo gospodarska podjetja, pridnost, vstrajnost in varčnost našega naroda pa bodo doprinesle svoje, da postanemo gospodarsko in kulturno jaki, da nas bo vpošteval tudi zunanji svet kot žilav in sposoben narod jugoslovanski.

gotovo niso tiskale in tudi se niso za kratek čas izračunili in navedli pri teh postojah izjemni tarifi. Brezdvomno so se morala tozadevno vršiti v Beogradu kaka pogajanja, ki so pa ostala seveda brezplodna.

Čisto gotovo je, da nimamo mi nikakega vzroka Trst v kateremkoli smislu podpirati in čisto gotovo je tudi, da je misel, da se uvede za Trst izjemni tarif, izšla iz italijanske strani, ki danes že jasno uvideva, da ne more Trst brez zaledja živeti. Toda v današnjih razmerah mora biti prva in najpomembnejša naloga naših merodajnih faktorjev, podpreti našo zunanjo trgovino in ji dati vse možnosti, da zamore sprejeti konkurenčni boj na tujih trgih. Izjemni tarif med Avstrijo in Italijo je sklenjen itak samo provizorično. Zakaj se temu provizoriju, ki se more vsak čas odpovedati, ni priključila tudi naša država, nam ni jasno. Napram Avstriji je priznala minimalne carinske postavke in tako oškodovala nebroj naših industrij in trgovin, zakaj ne bi potem sprejela za enkrat in provizorno tudi napram Trstu izjemno tarifo in na ta način v veliki meri pomagala naši lesni industriji, ki ima danes samo v Sloveniji nakopičenega okoli 46.000 vagonov blaga in ki se nahaja pred vlekritično situacijo.

Razume se, da ta izjemni tarifarnik ne velja samo za les, ampak tudi za vse drugo blago in se za gotove vrste plačujejo še nižji tarifi kot so pa določeni za les.

Naj se vendar enkrat merodajnim železniškim faktorjem odpro oči in naj uvidijo, da ne bomo dosegli končnih uspehov samo z večnim povišanjem tarifov. Treba je dati našemu narodnemu gospodarstvu tudi koncesije in čeravno so te prvi trenutki morda neprijetni, končni uspeh bo pa gotovo povolnejši kot je danes.

Likvidacije.

Med značilno gospodarskega življenja naše dobe spada gotovo tudi likvidacija. Po prevratu smo začeli likvidirati avstroogrsko monarhijo. Iz tega kadavra je izšla cela vrsta samostojnih likvidacijskih komisij in nekoliko se jih je naselilo tudi pri nas, tako na primer likvidacijska komisija za terjatve proti bivšemu erarju, demobilizacijska komisija, komisija za razdelitev vojnega parka bivše monarhije.

Po celoletnem boju za svobodno trgovino smo sedaj uspeli tako daleč, da se je uvidelo potrebo likvidacije vojnih central, kakor so: Žitni zavod, Vnovčevalnica, Oblačilnica, razni gospodarski uradi ter aprovizacije. Toda te institucije, ki so živele samo od vladnih subvencij in protekcije ter mogle vegetirati le, dokler so jim razne naredbe jamčile monopolno stališče, niso hotele po dobrem se odreči svojim monopolom. Vse te skušajo omogočiti z vladno pomočjo večno življenje. Ker so čutile, da osrednja vlada favorizira združništvo, poprijele so te dobrodošle oblike in se začele ena za drugo pretvarjati v zadrge. Oblačilnica je že preosnovana in posluje neovirano z nekdanjimi privilegiji naprej, projekt za reorganizacijo Žitnega zavoda in Vnovčevalnice pa leži še na vladi. Medtem se likvidira stare dobilke, zaloge in kupčije, da se pravočasno še zasigura vsem političnim strankam in udeležnim voditeljem primerna mesta. Vse te likvidacije so na mrtvi točki na zunaj in ni jo pri vsem oddelku ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani ene energične roke, da bi napravila red in razčistila ozračje.

Z novim letom sta stopila v likvidacijo Centralna Uprava in Warenverkehrsbeureau iz Dunaja. Oba sta že od marca meseca lanskega leta brezpredmetna, ker je bila takrat kompenzacijska pogodba odpovedana, toda pošlujeta naprej. Na prošnjo Zveze gremijev, da naj reši zadevo izplačanja kurzne razlike za dobo od 15. oktobra 1919 do 12. januarja 1920 dosedaj beograjska centrala ni odgovorila. Radi verujemo, da bi bili Ničičevi pristaši v odboru Centralne Uprave najraje likvidirali zase onih 30 milijonov kurzne razlike, ki pripada našemu trgovstvu.

Likvidira tudi devizna centrala. Bivša ljubljanska devizna centrala, kateri je bilo vsojeno le nekoliko tednov poslovanja, ne more likvidirati, ker ji generalni inšpektorat finančnega ministrstva noče osvoboditi kavcij za tuje valute za izvoženo blago. Nekateri naši zavodi so vsled tega oškodovani za visoke svote. Likvidira Avstroogrška banka, sploh — kamor se ozre oko, likvidira kaka bivša centrala. — Karakteristično dejstvo je na tem, da je vsem dovoljena likvidacija na neomejen čas. Način in oblika likvidiranja je najboljši dokaz polovičarstva naše dobe, nehotenja likvidirati vojno in njeno gospodarstvo, zaščititi ozračje in obnoviti zopet režim proste konkurence in svobodne trgovine.

Obrtno-industrijski sejem v Ljubljani.

Na inicijativo pokrajinske zveze obrtnih zadrug se je vršila dne 19. nov. l. l. pri oddelku ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani anketa o prireditvi razstave oziroma vzorčnega sejma v Ljubljani. Po obširni debati se je sklenilo, da se med počitnicami leta 1921 priredi v Ljubljani po vzoru inozemskih vzorčnih sejmov obrtno-industrijski sejem.

Namen sejma je seznaniti trgovstvo in gospodarske kroge naše kraljevine sploh s produkcijo industrije, rudarstva in obrtov v Sloveniji ter tako olajšati trgovske stike in pospešiti razvoj podje-

tij. Vsled pomanjkanja primernih publikacij vlada med našimi trgovci velika neinformiranost, kaj se in kje kupi oz. izdeluje v tuzemstvu in dogaja se pogostoma, da naši tovarnarji izvažajo svoje izdelke, medtem ko iste predmete zopet drugi uvažajo k nam. Nekako po vzoru hrvaškega »Radišeka« naj bi se pokazalo na tem sejmu delo Slovenije, obenem pa naj bi se istočasno priredile umetniške in druge razstave ter otvoril za to dobo državni muzej za tujce, da se morejo o Sloveniji vsestransko informirati.

Sejem naj bi se namestil v dvoranih velikih zgradb, ki so ob počitnicah proste ali pa po potrebi tudi še v kakem šolskem poslopju. Z predpripravi je bila poverjena trgovska in obrtniška zbornica, ki naj bi sestavila iz krogov vseh skupin interesentov poseben akcijski komite, ki bi izvršil organizacijo sejma. Sejem bo za celo slovensko trgovino, industrijo in obrt nedvomno velikega pomena in bo pospešil trgovske stike posameznih pokrajin naše kraljevine in medsebojno poznavanje gospodarskih razmer, dela in potreb. Pri trgovski zbornici se je že osnoval akcijski odbor sestojč iz zastopnikov industrije, obrtov in trgovine ter izdelal načrt organizacije sejma. Izvršitev poslova je prevzelo osebje bivše Centralne Uprave, ki se nahaja v likvidaciji. Večini organizacij in interesentov se je že razposlalo oklice, da se izrazijo ali, in v kakšnem obsegu se nameravajo udeležiti.

Zadrge in trgovci.

(Nadaljevanje.)

Sedaj pogledimo še višino obdačbe onih gospodarskih podjetij, katere država najbolj podpira, odnosno katerim dovoljuje najvišje davčne olajšave. Pri tem bomo že poštevali najnovejšo davčno olajšavo, o kateri smo pred kratkim zvedeli, t. j. da so pri »Zvezah« včlanjene zadrge proste prometnega davka v kolikor obstoji iz uvozne odnosno izvozne carine.

Radi večjega pregleda vzeli bomo

kot primer tri zadrge, ki so imele enako upravno glavnico, enak promet in dobiček kakor zgoraj navedeni trgovci. Začele so poslovati istočasno s temi trgovci.

Prva zadruga z letnim prometom v višini 400.000 K, 15% čistim dobičkom z nepravno glavnico 100.000 K plačala bode na državnih davščinah in avtonomnih dokladah kakor sledi:

Davki	Leto 1919	Leto 1920	Skupaj
1.) posebne pridobnine	2.400 —	2.400 —	4.800 —
20% vojna doklada	480 —	—	480 —
rentabil. pribitek	1.920 —	1.920 —	3.840 —
90% enot. drž. pribitek	—	2.160 —	2.160 —
avtonomne doklade	3.552 —	3.000 —	6.552 —
2.) vojni davek	14.520 —	—	14.520 —
3.) promet. davek a) uvoz. carina	—	—	—
b) davek sam.	—	6.480 —	6.480 —
4.) invalidski davek	—	1.040 —	1.040 —
5.) prišteti nam je še samostojno plačano carino za uvoženo blago	12.000 —	12.000 —	24.000 —
Skupaj torej	34.872 —	29.000 —	63.872 —

Druga zadruga, ki istotako obratuje prvi zadrugi. Plačala bode na davkih in avtonomnih dokladah:

Davek	Leto 1919	Leto 1920	Skupaj
1.) posebne pridobnine	37.500 —	37.500 —	75.000 —
20% vojna doklada	7.500 —	—	7.500 —
rentabil. pribitek	30.000 —	30.000 —	60.000 —
90% enot. drž. pribitek	—	33.750 —	33.750 —
avtonomne doklade	55.500 —	46.875 —	102.375 —
2.) vojni davek	442.395 —	—	442.395 —
3.) promet. davek a) uvoz. carina	—	—	—
b) davek sam.	—	101.250 —	101.250 —
4.) invalidski davek	—	20.250 —	20.250 —
5.) uvozna carina, ki se je pri uvozu samostojno plačala	150.000 —	150.000 —	300.000 —
Skupaj	722.895 —	419.625 —	1.142.520 —

Tretja zadruga ima letnega prometa itd. Plačati ji bode za l. 1919 in 1920 15.000.000 K s 15% čistim dobičkom: sledeče davščine in sicer:

Davek	Leto 1919	Leto 1920	Skupaj
1.) posebna pridobnina	112.500 —	112.500 —	225.000 —
20% vojna doklada	22.500 —	—	22.500 —
rentabil. pribitek	90.000 —	90.000 —	180.000 —
90% enot. državni pribitek	—	101.250 —	101.250 —
avtonomne doklade	166.500 —	140.625 —	307.125 —
2.) vojni davek	1.345.215 —	—	1.345.215 —
3.) promet. davek a) uvoz. carina	—	—	—
b) davek sam.	—	303.750 —	303.750 —
4.) invalidski davek	—	60.750 —	60.750 —
5.) uvozna carina, plačana samostojno povodom uvoza blaga	450.000 —	450.000 —	900.000 —
(Konec prihodnjic). Skupaj	2.186.715 —	1.258.875 —	3.445.590 —

Izvoz in uvoz.

Uvoz olja. Ministrstvo za prehrano in obnovo zemlje je izdalo carinarnicam sledečo odredbo: 1. izdana dovoljenja za uvoz mineralnega olja veljajo 30 dni od dneva, ko se izroče uvozniku; 2. da se iz inozemstva v našo kraljevino ne sme uvažati niti najmanjša količina mineralnih olj, ako uvoznik ne predloži dotični uvozni carinarnici dovoljenje za uvoz in sicer za količine, ki presegajo en vagon od navedenega ministrstva, za manjše količine do enega vagona pa dovoljenje od odseka za prehrano.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Prodaja živine. Na sekvestiranemu posestvu grofa Čekoniča v Zomborju se bo 7. februarja t. l. prodajalo 173 volov od 5 do 12 let, 15 bikov od 1—4 let in 30 bivoi od 12 do 20 let.

Monopoli žitne trgovine v Nemčiji. Odbor za državno gospodarstvo je predlagal, da se ves uvoz žita iz inozemstva monopolizira v državnih rokah. Sem ne spada le žito za hrano, ampak tudi ono za krmo. Monopoli bi prišel v roke centralne državne uprave za žito.

Industrija.

Pridelek sladkorja v češkoslovaški republiki. Letošnja produkcija sladkorja v češkoslovaški republiki se cení na 137.000 ton proti 100.000 leta 1919/20.

Davki.

Pravilnik o pobiranju davkov na poslovni promet. Štev. 11. Uradnega lista, z dne 31. januarja t. l. prinaša pravilnik o pobiranju davka na poslovni promet po izpremenjenih določilih finančnega zakona za leto 1920/21, in sicer za blago inozemskega izvira, ki je bilo uvoženo v državo, preden je stopil v veljavo izpremenjeni finančni zakon, to je pred 6. novembrom leta 1920. Vsi trgovci, ki imajo tako blago v zalogi, morajo najkasneje do 15. februarja t. l. predložiti pristojnemu davčnemu uradu popis tega blaga v dveh izvodih in plačati odpadajoči davek, ki znaša za luksuzno blago 10%, za ostalo blago pa 2% prodajne cene. Za popis potrebne tiskovine se bodo prodajale te dni pri davčnih uradih po 1 K za izvod. Opozarja se, da mora popis odgovarjati dejanskim razmeram glede množine in prodajne cene, kajti, ako davčni odbor pri oceni popisov zapazi kakršnokoli netočnost, izvrši odbor sam popis po komisiji, sestavljeni iz treh davčnih odbornikov, katere določi davčni odbor. Člani komisije dobivajo dnevnice po 20 dinarjev, dokler vrše popis, kar obremenjuje davčnega obvezanca. Za napačno navedbo so zapretene visoke denarne kazni, poleg tega pa še zapade blago na korist državne blagajne. Isto tako se postopa zoper one, ki blago zataje in spravijo iz obrata ob času popisa, ali, ki ne izvrše popisa blaga ter popisa v določenem roku ne predlože finančnemu oblastvu Osebam, katere priporočajo državi izslediti tozadevne prestopke, izplača državna blagajna 1/4 od izkupila, za zatajeno in zaseženo blago. Dalje je objavljena lista luksuznih predmetov in določena tarifa 10% ustanovljene vrednosti, ki jo ti predmeti plačujejo poleg davka na poslovni promet v smislu člena 127 in začasnega finančnega zakona za l. 1920/21.

Pojasnilo o pobiranju 2% davka od deklarativne vrednosti na uvozno in izvozno blago. Z ozirom na vprašanje neke carinarnice, ali se bo morala poleg davka na poslovni promet pri uvozu in izvozu blaga pobirati tudi 2% davka od deklarativne vrednosti, daje generalna direkcija carin v Beogradu po pojasnilih generalne direkcije neposrednih davkov carinarnicam to-le pojasnilo: Taksa 2% od deklarativne vrednosti se mora tako na uvozno kakor na izvozno blago pobirati tudi nadalje, ker se ne tiče davka na poslovni promet, nego rednega neposrednega davka.

Davek na dnevnice poslancev. Kakor poročajo iz Beograda, je na dnevnice poslancev naložen davek 11 din.

Carina.

Izvozne carine v Bolgariji. V Bolgariji je za posamezne prideleke odrejena sledeča izvozna carina v levih: pšenica

100 kg 10 l., riž 8 l., oves 7 l., proso 6 l., fižol 20 l., grah in leča 25 l., moka 18 l., riž 75 l., laneno seme 20 l., mast 25 l., salatno seme 120 l., čebula 6 l., krompir 10 l., slive sveže 3 l., slive suhe 30 l., tobak (listi) prve vrste 100 l., prosti 50 l. Tobak, ki je bil izvožen pred 1. februarjem, je bil carine prost.

Denarstvo.

Pristojbine v čekovnem prometu. V čekovnem prometu se pobirajo naslednje pristojbine: 1. manipulacijska pristojbina 20 vin. od vsakega uradnega opravila, ki se izvrši na računu (od vloge, nakaza, pripisa, obremenitve). 2. provizija od vsake obremenitve pri dviganju ali pa nakazilu v gotovini in sicer: $\frac{1}{2}$ per mille do zneska od 10.000 kron in $\frac{1}{4}$ per mille od zneska, ki presega to svoto n. pr. pri enem nakazilu od 19.000 kron — 10.000 kron po $\frac{1}{2}$ per mille in 9.000 kron po $\frac{1}{4}$ per mille. 3. pristojbina za trajne čeke, a 4 krone letno za vsak ček. 4. pristojbina za vnovčenje in pripis poštinih nakaznic, 10 vin. za vsako nakaznico. 5. pristojbina za čeke, ki nimajo kritja in se morajo vsled tega vrniti, 1 krono za vsak ček. 6. pristojbina za pregled pri pogojno nakazanih zneskih (lastnoročno, proti potrdilu vodstva itd.), 10 vin. za vsako nakaznico. Pod 1. in 2. navedene pristojbine se zaračunajo navadno po odpravi 30 računskih izpisov od v njih navedenih vpisnih točk, vsekako pa na koncu leta. Druge pristojbine se zaračunajo mesečno ali pa po potrebi, vsekako pa na koncu leta. Nakazilo v kliringu, t. j. nakazilo od enega računa pri pošt. ček. uradu na drug račun pri pošt. ček. uradu so v svoti neomejena in prosta provizije. Ako so izjemoma dovoljena nakazila v gotovini od več kakor 20.000 kron z enim čekom, se postopa pri računanju pristojbin, kakor da je nakazilo izvršeno z več čeki, n. pr. za K 200.000 kakor bi bil znesek nakazan z 10 čeki. Stroški za odpravo poštinih nakaznic se odpišejo (istočasno z dotično vsoto) od imovine lastnika računa, kakor jih določajo poštini predpisi in sicer za nakaznico in poštino, isto velja za odpravo vrednostnega pisma, pri čemu se zaračuna K 1.— za papir in pečatni vošek. Za odpis poštinih nakaznic se ne računa provizija.

Promet pošt. ček. urada. Poštini čekovni urad je imel leta 1920 1.699.389 transakcij z K. 6.128.333.176.18 prometa. Od tega je bilo v kliringu 50.457 pripisov in odpisov z 2.101.991.854.54 kron. Vlogov je bilo 1.093.698 z K. 3.083.827.121.73, od tega v kliringu 26.836 pripisov, z K. 1.050.995.927.27. Izplačil je bilo 605.691 z kronami 3.044.506.054.45, od tega v kliringu 26.621 odpisov z K. 1.050.995.927.27.

Zvišanje glavnice Ljublj. kredit. banke. Minister za trgovino in industrijo je Ljubljanski kreditni banki dovolil, da zviša glavnico od 50 na 100 milijonov kron.

Obrtna banka v Ljubljani. 12 februarja t. l. bo izvanredna glavna skupščina Obrtne banke v Ljubljani, na kateri se bo razpravljalo o povišanju glavnice od 2 na 5 milijonov kron.

Nove 20 dinarske novčance. Ministrstvo za finance je telegrafično urgiralo pariško tvornico novčanic, da v najkrajšem času izdela nove 20 dinarske banknote, ki pridejo v promet mesto starih.

Ponarejeni čeki Jadranske banke. Čitatelje našega lista opozarjamo, da se pred nakupom čekov Jadranske banke dobro orijentirajo, če so pristni ali ne, ker so se te dni v Zagrebu pojavili falsificirani čeki, izstavljeni od centrale v Trstu za zagrebško podružnico. Podpise na teh čekih je ponaredil neki uradni tržaške centrale, ki si je prisvojil znatno število blanketov.

Denar iz porcelana. V Drerden-u je bil izdan denar iz porcelana, ki se pa ne drži v prometu, ter ga munizmatiki po niskih cenah kupujejo, kot redkost.

Promet.

Prometne omejitve. Začasno veljajo sledeče prometne omejitve: 1.) Južne železnice v Jugoslaviji: Ves brzovozni in tovorni promet je prost, izvenšji tovar v vozovnih nakladah za Zagreb

juž. kolodvor in Sisak, kamor se sprejema le režijsko, vojaško blago, premog, za v objavi 1 navedene dovolilnice in tvrdko Aranjoš in Popović namenjene pošiljke. 2.) Državne železnice v Jugoslaviji: 1. Direkcija Zagreb: a) Ekspresna roba se prevzema k osebnim vlakom samo do 250 kg teže. Posamezni komadi ne smejo tehtati čez 75 kg. b) brzovozni kosovni promet je prost. c) Kakor brzovozno blago v vozovnih nakladah je dopušteno samo meso, živali, ribe, mleko, sir, mast, kruh, testenine, zelenjava, jajca, sveže sadje, mrljici in led d) ukinjeno je preostavljanje voz med Zagrebom d. k. in južni kolodvor loco. e) Sprejemanje tovarov v vozovnih nakladah za Bakar in Plase je ustavljeno. Izjeme: Živali, pokvarljiva roba, premog, režijske in vojaške pošiljke. f) Z Reko je preko Bakra ves promet ustavljen. g) Reekspedicije so dovoljene le, ako se izvrše v razkladalnem in nakladalnem roku, sicer se pošiljke prodajo dražbenim potom. V Bos. Brodu so reekspedicije sploh prepovedane. 2.) Direkcija Beograd: Ves promet je prost. 3.) Direkcija Sarajevo: Ves promet je prost. 4.) Direkcija Subotica: Na progah Apatin-Sonta in Velika Kikinda-Nakovo je ustavljen ves promet. 3.) Avstrija: Vsled prenapolnjenja prog in pomanjkanja premoga je zaprt ves brzovozni in tovorni promet. Izjeme: Živila, premog, časopisni papir, režijsko blago, posodje za dopušteno blago, brzovozna kosovna roba. Že sprejeto naj se še odpošlje. Prevozna dovoljenja so neveljavna. Tovar za Čehoslovaško preko Avstrije je prost. Promet do Radkersburga je prost, preko Radkersburga, Prevalj in Jesenic še ukinjen. 4.) Ogrska: Tovorni promet čez Bruck Kiralyhida in Wr. Neustadt je zaprt; izjeme: Živila, pokvarljiva roba, premog, koks, petrolej in bencin, posodje za dovoljeno blago, selitve, polni kotli, režijsko blago, streljivo, brzovozno kosovno blago. Že sprejeto naj se še odpošlje. V.) a) Blago nakazano v Milano Porta Garibaldi. b) kosovno blago. c) blago za Trieste centrale punto franco le dovoljeno, ako odpošiljatelj priloži tovrnemu listu dovoljenje s strani magazzini generali. VI.) Poljska: — Za vse pošiljke na Poljsko je treba prevoznega dovoljenja direkcije juž. žel. na Dunaju, kakor tudi direkcije Nordost. Brez teh se tovar ne sme sprejemati in odpošiljati. VII.) Tovorni promet v Nemčijo preko Salzburga je ukinjen. Že sprejeto naj še odide. Reekspedicije v Salzburgu niso dovoljene. VIII. Iz Inozemstva v Jugoslavijo: a) iz Čehoslovaške, Nemčije in Francoske je ves dotok prost. b) iz Avstrije je ustavljen dotok tovrnega blaga v vozovnih nakladah za Maribor. c) dovoljen je iz Avstrije in Italije dotok tedensko po 10 vozov blaga, namenjenega carini v Zagreb juž. kol., Sisak, Čakovac in Karlovac. Ves drug dotok je prost. Tudi za slučaj, da se katere proga v Jugoslaviji zapre, toraj brezpogojno je prost dotok sledečih pošiljk: Brzovozno blago, premog na ministarstvo saobraćaja ter na želez. direkcije v Zagreb, Beograd, Sarajevo in Subotica naslovljene pošiljke, selitve, prazni vozovi (kotli, hladilni vozovi itd.) in pošiljke za tvrdko skladiščno in odpremišničko društvo (Siod) v Zagrebu drž. kol. IX. Transitni promet je prost.

Železniške pošiljke za Beograd ustavljene. Od 1. do 10. februarja t. l. se začasno ustavi sprejemanje in odpravljanje pošiljk, ki bi se nanovo nameravale pošiljati s teritorija preko Save v Beograd (loko in tranzit), ker so prekosavske železniške postaje na teritoriju zagrebške direkcije preveč obremenjene. Živo blago, premog, železniške in vojaške pošiljke se bo nadalje sprejemalo in odpravljalo.

Uradne ure v brzovoz. in telef. uradih. 1. februarja t. l. stopi v veljavo nova odredba ministarstva za pošto in brzovoz o enotnem vršenju telefonske in brzovozne službe v celi državi. Vse postaje se dele v štiri kategorije in sicer: a) v postaje z neprestano službo, b) v postaje s podaljšano službo do polnoči, c) v postaje z nepretrgano dnevno službo in d) v postaje z omejeno dnevno službo. Postaje z podaljšano službo do polnoči bodo odprte od 6 do 24 ure, postaje z nepretrgano dnevno službo po leti od 7 po zimi od 8 do 21 ure, postaje z omejeno dnevno službo od 8 do 12 in od 14 do 18 ure. Ob nedeljah, na no-

vega leta dan, prva dva dni Božiča, Velike Noči in Binkošti, na Vnebohod in Rešnje telo bodo postaje z omejeno službo odprte od 9 do 11 ure, one s nepretrgano dnevno službo pa od 8 do 12 ure. Katere postaje bodo praznikovalne rimsko-katoliške, katere pravoslavne, oziroma katere bodo praznovalle vse praznike, bo ministarstvo odredilo naknadno.

Iz naših organizacij.

Davek na vojne dobičke. Na povabilo trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani so se zbrali dne 25. januarja t. l. zastopniki gospodarskih in stanovskih korporacij in organizacij v ta namen, da se posvetujejo o korakih, katere bi bile storiti sprčo provelike izmere davka na vojne dobičke, ki zadeva go-

Borza.

Zagreb: Devize.	31./I.		1./II.		3./II.	
	od	do	od	do	od	do
Berlin	244—	246—	227—	230—	228—	236—
Milan	—	—	521—	525—	523—	525—
London	542—	—	540—	—	550—	565—
Newyork	141—	—	140—	141—	144—	147—
Pariz	—	—	980—	990—	990—	1000—
Praga	191.50	—	183.50	191—	185—	186—
Švica	—	—	—	—	2275—	2300—
Dunaj	23.75	24.30	21.70	21.85	21.35	21.45
Zeneva	—	—	23—	—	—	—
Bukarešt	—	—	—	—	—	—
Valute:						
dolar	139—	—	135—	136—	140—	141—
avstr. krone	—	—	—	—	24—	25—
rublji	—	—	60—	70—	65—	68—
češke krone	—	—	170—	—	180—	182—
franki	—	—	980—	—	980—	—
napoleonondori	—	—	458—	465—	465—	467—
marke	235—	—	218—	228—	225—	230—
lire	—	—	513—	515—	513—	516—
švic. franki	—	—	—	—	2300—	—
leji	—	—	200—	202—	198—	200—
levi	—	—	—	—	150—	—
funti	—	—	—	—	532—	—
Beograd: Devize:						
London	—	—	137—	138—	—	—
Pariz	—	—	240—	242—	—	—
Milan	—	—	130—	132—	—	—
Berlin	—	—	57—	57.50	—	—
Praga	—	—	47—	48—	—	—
Dunaj	—	—	5.40	5.50	—	—
Valute:						
dolar	—	—	34—	34.25	—	—
franki	—	—	240—	242—	—	—
funti	—	—	132—	134—	—	—
lire	—	—	130—	132—	—	—
leji	—	—	43—	44—	—	—
levi	—	—	49—	49.50	—	—
marke	—	—	56.50	57—	—	—
avstr. krone	—	—	—	—	—	—
napoleonondori	—	—	116—	117—	—	—
Dunaj: Devize:						
Beograd	1830—	1850—	—	—	—	—
Zagreb	457—	461—	456—	460—	465—	469—
Berlin	1142—	1148—	—	—	1125—	1135—
Budimpešta	122.50	124.50	124.50	126.50	124.75	126.75
Milan	2445—	2465—	2452.20	2472.50	2540—	2560—
Newyork	656—	660—	703—	707—	711—	715—
Pariz	4742.50	4782—	4880—	4920—	4930—	4970—
Praga	877—	883—	855—	861—	874—	880—
Zürich	10.540—	10.590—	11.162.50	11.242.50	11.200—	11.250—
Bukarešt	917.50	927.50	915—	925—	930—	940—
London	2590—	2610—	2715—	2735—	2715—	2735—
Valute:						
dinarji	1830—	1850—	1830—	1850—	1862—	1882—
dolarji	652—	656—	698—	702—	707—	711—
francoski franki	4730—	4770—	4860—	4910—	4930—	4970—
švicarski franki	—	—	11.150—	11.200—	11.175—	11.225—
češke krone	880—	886—	862—	867—	875—	881—
ogrške krone	123—	125—	124.75	126.75	125.75	126.75
leji	—	—	907.50	917.50	925—	935—
levi	—	—	815—	825—	825—	835—
lire	2445—	2465—	2440—	2460—	2540—	2560—
marke	1139—	1145—	1084—	1090—	—	—
poljske marke	—	—	79.50	81.25	81—	83—
funti	2585—	2605—	2710—	2720—	2710—	2720—
rublji	—	—	—	—	307—	313—
Praga: Devize:						
Beograd	205—	207—	205—	207—	207—	209—
Berlin	128.25	129.75	128.75	130.25	128.75	130.25
Milan	280—	282—	289—	291—	286—	288—
Pariz	528.50	531.50	570.50	573.50	556.05	559.05
London	290—	292—	312—	314—	303—	305—
Newyork	74.50	75.50	81—	82—	77.75	78.75
Dunaj	10.65	11.75	11.125	12.125	11.10	12.10
Zagreb	51—	52—	52—	53—	52—	53—
Budimpešta	14—	15—	14—	15—	13.75	14.75
Valute:						
jugosl. note	196—	198—	—	—	—	—
marke	—	—	128.75	130.75	128.75	129.25
leji	—	—	106.50	108—	107—	108.50
levi	90.75	91.75	90.75	91.75	91.25	92.25
švic. franki	1118.50	1121.50	1303.50	1306.50	1268.50	1271.50
lire	277—	279—	286—	288—	282—	285—
francoski franki	525.50	528.50	567.50	570.50	553.50	556.50
funti	288—	290—	310—	312—	301—	303—
dolarji	73.50	74.50	80—	91—	76.75	77.75
Zürich: Devize:						
Pariz	45—	—	43.30	—	44.15	—
London	24.17	—	24—	—	24—	—
Newyork	624—	—	626.50	—	624—	—
Berlin	10.70	—	9.50	—	10.05	—
Milan	23.10	—	22.50	—	22.65	—
Praga	8.45	—	7.90	—	8—	—
Budimpešta	—	—	1.15	—	1.05	—
Zagreb	4.75	—	4.50	—	4.30	—
Dunaj	1.825	—	1.65	—	1.725	—
Bukarešt	—	—	8.50	—	—	—
denar blago denar blago denar blago						
Jadranska banka	1800—	—	1750—	—	1775—	—
Jugoslaven	575—	—	—	—	—	—
Ljublj. kred.	—	—	—	—	—	—
Narodna	644—	—	640—	650—	640—	648—
Hrv. eskomp.	1500—	1505—	1500—	1505—	1500—	1505—

spodarske kroge. Po poročilu zbornice nega referenta se je odobrila predložena spomenica ter so se formulirali predlogi. Sklenilo se je poslati spomenico finančnemu ministru, trgovskemu ministru, delegatu finančnega ministristva v Ljubljani. Sklenilo se je nadalje, za interesi- rati parlamentarne posameznih skupin ter naprositi člane Gospodarskega sveta, da spravijo vprašanje na razgovor v predstojećem zasedanju. Gospodarske korporacije priznavajo upravičenost davka na vojne dobičke, stoji pa na stališču, da davke ne more in ne sme segati tako daleč, da bi povzročil gospodarske nesreče. Spomenica postavlja sledeče postulate: 1. Davčna skala zakona z dne 16. februarja 1918, drž. zak. št. 66, je skrajni mejnik obdajbe vojnih do- bičkov, katere bi moglo naše gospo- darsko življenje prenesti. Vsako višje davčno breme bi seglo predaleč. Sedaj veljavne določbe je nadomestiti z davčno skalo citiranega zakona. 2. Ravnovesje našega gospodarstva je ogroženo, ako se vnovič obdajijo prva vojna leta, ki so gospodarsko že zaključena, njih donos konsumiran, odnosno investiran. Nak- nadna obdajitev gospodarsko že za- ključenih let je nedopustna in nespre- jemljiva tudi zategadelj, ker obsega čas, ko še ni obstojala naša država. 3. Pri ugotovitvi davčne podlage je priznati odditnost dohodnine in vojne davka. 4. Dohodki, ki so se svojčas pri pri- rejanju osebnih dohodnine ugotovili in con- tumaciam davkoplačevalca, ne morejo služiti za podlago odmere davka na vojne dobičke. V takih primerih je ne- obhodno potrebno, da se uvede novo postopanje. 5. Aktivirati je takoj in brez odlaganja v Sloveniji davčne ko- misije, ki bodo sodelovale pri prirejanju osebnih davkov. Pretečeno soboto je de- putacija gospodarskih korporacij izročila g. finančnemu delegatu spomenico osebno ter imela priliko, izraziti svoje prošnje in želje g. delegatu še v nekaterih drugih davčnih vprašanjih.

Izpremembe protoko- lacij v trgovskem registru.

Vpis posamezne tvrdke:

M. Naveržnik s sedežem v Ma- riboru. Obratni predmet: trgovina s čevljarstvi potrebščinami kakor tudi s sirovimi in izdelanimi kožami; imetnica Marija Naveržnik, trgovka v Mariboru.

Izpremembe pri že vpisani firmi:

Pri firmi Hoppe & Valjak, spe- cialna trgovina z vinom v steklenicah, s sedežem v Mariboru se je vpisala nastopna izprememba. Firma se sedaj glasi:

Viljem Hoppe, trgovina z vinom na debelo. Izstopil je Gjuro pl. Valjak; sedanjí samoinmetnik je Viljem Hoppe, trgovec v Mariboru. Firmo podpisuje tako, da pred besedo firme postavlja svoje ime in svoj priimek.

Razno.

Povišanje najemnine. Deželna vla- da v Ljubljani je dovolila, da se poviša stanarinska za stanovanja za 20—60 od- stotkov, najemnine za lokale pa za 100 odstotkov proti letu 1914.

Razprodaja usnja. Glavna ljub- ljanska carinarnica bo dne 26. febr. t. l. ob 9. uri v svojih prostorih prodajala 5.000 kg. ustrojene in predelane usnja (ševro, boks in lak), cenjenega na 500 dinarjev.

Obrtna razstava v Mariboru. Leta 1923 priredi slovensko obrtniško dru- šтво v Mariboru veliko obrtno razstavo, letos poleti pa manjšo obrtniško raz- stavo samo za mariborske obrtnike in domače izdelke. Kdor se hoče udeležiti te prireditve, naj javi to odboru za obrtno razstavo v Mariboru, Koroška cesta št. 1.

»Celeritas«. Ministrstvo za trgovino in industrijo je delniško družbo »Cele- ritas«, jugoslovansko odpremišniško im- portno in eksportno d. d. v Zagrebu ob določenih pogojih pripustilo k poslovanju v Sloveniji ter odobrilo otvoritev po- družnice v Mariboru.

Italjansko-jugoslovanska trgov- ska pogodba. Italjanska jugoslovanska komisija, katera bo sklenila trgovsko pogodbo med Jugoslavijo in Italijo, se bo sestala čez nekaj dni v Rimu.

Reška luka in tuj kapital. Kakor poročajo nekateri listi, se je v Ameriki osnovalo anglo-amerikansko društvo z kapitalom 1 milijarde lir v svrhu pove- čanja reške luke. To društvo je projekt baje poslalo reški vladi. Provizorična reška vlada pa odločno demantira vsako podobno vest, češ da ne bo niti spregledala takih predlogov, še manj pa du- pustila, da bi tuj kapital izkoriščal Reko.

Lokomotive za Čehoslovaško. Uprava čeških železnic je v Kasselu naročila 100 lokomotiv, od katerih od- pada 17 za Slovaško. Za eno lokomo- tivo bo uprava plačala 1.500.000 K.

Nove avstrijske banknote. Na Dunaju tiskajo nove banknote, ki ne bodo imele razven številke, ki kažejo vrednost in serijo, nobenega teksta. Kot nova vrsta bodo izdane 5 kronske nov- čanice.

Tečaji za krojače in čevljarje. Urad za pospeševanje obrti bo priredil prikrejevalni tečaj za čevljarje v Ljub- ljani in prikrejevalni tečaj za krojače v Celju. Interesentje mojstri in pomočniki naj takoj prijavijo svojo udeležbo in sicer za čevljarjski tečaj, ki se bo vršil v Ljubljani na Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, za krojaški tečaj, ki se bo vršil v Celju, pa na krojaško za- drugo v Celju.

Tržna poročila.

Split: Pšenica K 1220.—, koruza K 450.—, koruzna moka K 530.—, sladkor mehke kocke zaboj brezplač. netto 6400.—, Frank v zabojih netto K 2400.—, kava Santos superior brutto netto K 6000.—, kava Rio fina K 5300.—, svinjska mast sodi brezplač. netto K 5700.—, sveče stearin »Lanza« in »Amiene« K 5000.—, kristal, soda K 900.—, milo za pranje K 2000.—

Subotica: Dovož pšenice in koruze v Bački sreden. Cena pšenici K 1000.—, koruzi K 370.— do 380.—, ovsu K 290.— do 300.—, ab vagon. Za moko se najbolj zanima Avstrija, za koruzo pa Nemčija.

Maribor: 25. p. m. se je prodajala živina po sledečih cenah za 1 kg žive teže: voli (debeli) K 14.— do 16.—, srednji K 12.— do 14.50, bikli K 10.— do 12.—, krave (debele) K 13.— do 14.—, srednje K 11.— do 13.—, telea po K 15.— do 16.—

Zagreb: Goveje meso K 26.— do 32.—, teleče meso K 20.— do 24.—, svinjsko meso K 40.— do 44.—, zelje K 4.—, korenje K 3.—, špinata K 7.—, krompir K 2.—, jajca K 1.50 do 2.—

Srem: Cene letošnjemu vinu K 16.— do 20.—

Banai: Cene letošnjemu vinu K 11.— do 12.—.

Popravek. v 9. št. se je po- javila neželjena napaka. V notici »davke« je za besedo »ustavi« izostal tekst: »odredba glede« plačevanja davka na poslovni itd.

MAT. GERBER

(Ana Gerber). 2-1

Trgovina s papirjem, šolske potrebšćine in razglednice. LJUBLJANA, Kongresni trg.

L. M. ECKER, SINOVA

Dunajska cesta št. 9.

Stavbinska, galanterijska in ornament- ska kleparnica. Oblastveno dovoljeno podjetje za izvrševanje vodovodnih del. Zdravstvene in kopelne oprave. Izvršuje lesnecementne strehe, krije strehe z lepjenim papirjem in na- pravlja strešne vode. 10-1

J. Korenčan, Ljubljana

trgovina pletenin, norim- berškega in galanterij- skega blaga na veliko

se nahaja na 12-1

Mestnem trgu št. 20.

ZASTOPSTVA

vsakovrstne stroje prevzema trgovska agen- tura v Ljubljani. — Ponudbe na Avončno ekspedicio Al. Metelje, Ljubljana.

Viktor Korsika

Ljubljana, Kongresni trg 3. Zelenjadna, poljska in cvetlična semena.

Cenik brezplačno.

Ivan Jelačin

Ljubljana.

Veletgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom.

Točna in solidna postrežba.

Moško in žensko pe- rilo, predpasnike in delavske hlače iz- deluje in razpošilja najceneje izdeloval- nica perila

R. Stermecki,
Celje.

Naročite vzorčni zavoji 12 komadov z izločeno zelo malenkostno ceno posredno pislo!

Reg. blagajna „National“

s 4 predalčki je napredna. Ogleda se pri tvrdki.

Ign. Vok, Ljubljana.

Najzanesljivejše

deteljno seme

črna detelja, gorske provenijence, v vsaki množini, razpošilja tvrdka

Ant. Stergar, Kamnik.

Priporočam

šivalne stroje „Pfaff“

Šivanke za različne stroje. „Puch“, „Waffenrad“ kolesa.

Gumiraztopilo in vse potrebšćine za kolosarje.

Gumi za cepljenje trte in druge specialne predmete.

Pojasnila in progekte za večja obrtna podjetja in šivalnice z mo- tornim gonilom brezplačno.

IGN. VOK

Ljubljana, Sodna ul. 7.

Trgovcem popust.

Priporočam se tvrdka

Josip Petelinc

Ljubljana, So. Petra nasip 7

tovarniška zaloga

šivalnih strojev

Igel in posameznih delov za vse sisteme šivalnih strojev in koles, olje ter potrebšćine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje ter galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke! Postrežba točna!

Prva jugoslovanska milarna in svečarna

preje

PAVEL SEEMANN,

Ljubljana-Vič

nudi

3-1

gazela milo

konzumne in cerkvene sveče, lekarniški vosek, kadilo itd. po najnižji ceni.

Na debelo.

Fr. Zebal

Rudnik—Ljubljana

Dolenjska cesta.

Telefon interurban št. 430.

Priporočam po najnižjih cenah:

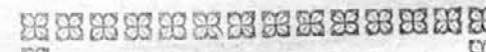
SLADKOR v kockah in kristal.

RIŽ, MILO, SVEČE,

PETROLEJ beli, VŽIGALICE

itd. itd. 82, 15—15

Zahtevajte ponudbe!

Trgovci pozor!

DOSPELE SO staroznane

Zeilingerijske naravnosive

KOSE

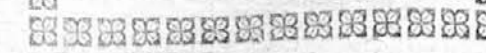
v kranjskih, kočevskih in hrvaških oblikah in druge vsakovrstne železnine.

Za cenj. naročila se priporoča tvrdka

Zalka & Žilič, Ljubljana

trgovina z železnino

Gospodarska cesta št. 10.

I. C. MAYER
LJUBLJANA

MANUFAKTURA

62.10-10

EN GROS

EN DETAIL

KASTELIC IN DRUG

trgovina s papirjem na veliko

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 6/1.

priporoča od svoje zaloge:

Trgovski, fini in srednje fini pisarniški, dokumentni in srednje fini koncept, barvan (Kouleur) in tiskovni papir, karton za dopisnice, pivnik. Celulozni, Navana (za mast) in ravadni ometni papir. Pisemski papir v kartonih in mapah, ter zavitke. Lepenke bele in ružave.

Združene veletrgovine v Celju

A. Kolenc, Elsbacher, Cvenkel in Ravnikar
priporočajo po znižanih cenah: slanino, svinjsko mast, bučno olje, jedilno olje, mazilno olje, kuruzne in pšenične mlevske izdelke, oves, kavo in milo Zlatorog.

Telefon št. 135. Brzjavni: Zito.
5 a), 25-16

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühleisen)
nasproti Križanske cerkve.

Zavod za tehnične in elektro-
tehnične naprave

Vojnović & Cie.

Ljubljana, Wilsonova cesta 22.

Trgovina: telefon 466.

Tovarna Glince št. 6.

Henrik Kenda Ljubljana

modno in
galanterijsko
blago na
debelo in
drobno.

10-1

VELETRGOVINA Gregorc & Verlič

Ljubljana

priporoča

špecerijsko, koloni-
jalno in vsakovrstno
blago, žganje.

Konkurenčne cene — točna postrežba!

Brzjavni: GRELIČ.

Telefon interurb. št. 246.

Zahtevajte cenike!

Underwood

najboljši ameriški pisalni stroj
sedanjosti

Opalograph

razmnoževalni aparat,

razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizbrbljive steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20-20

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.

Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Manufakturna trgovina

na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogo manufak-
turnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače

ročne industrije

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti
45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158,
134/134, 136/204, 170/246, 210/274,
235/300, 272/304. 19, 11-11

J. KOPAČ, svečarna

Ljubljana, Celovška cesta 90.

Priporoča voščene sveče, zvitzke,
sveče za lišno rabo in kadilo.

Kupuje 60, 20-20

čebelni vosek, suhe satine, kap-
ljine po najvišji dnevni ceni.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje

moko

in deželne pridelke

raznovrstno rudninsko

22, 10-10 vodo,

Lastna pražarna za kavo

in mlin za dišave

z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Patentni inženjer

Ing. Milan Šuklje

Ljubljana, Bleiweisova cesta 5

zastopa patentne odvetnike Paget, Moel-
ler & Hardy, Wien in H. Palm (Micha-
lečki & Co.) Wien.

Izposluje patente ter zaščito vzorcev,
modelov in žigov v tuzemstvu in ino-
zemstvu. Informacije v vseh pritičnih
zadevah.

Pravi dr. Oetkerjev PECILNI PRAŠEK IN VANILJEV SLADKOR

se zopet dobavlja.

Zastopstvo:

A. BUTSCHER
trgovska agentura
Ljubljana, Gorupova ul. 3.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA

Šelenburgova ul. 1

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in
Srbsko banko v Zagrebu.

Kapital 20.000.000 K. - Rezerve okrog 6.000.000 K.

Brzjavni naslov: ESKOMPTNA. - Telefon interurb. št. 146.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulanineje.

Denarne vloge. - Nakup in prodaja: efektov, deviz,
valut. - Eskompt menic, faktur, terjatev. - Akreditivi.
Borza.

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzjavni naslov: SpedBalkan.

6, 52-31

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. poštvenimi vozovi na vse strani. Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tirov južne železnice. - - Carinska agentura javnih skladišč.

Na največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji.

„Chocolat imperial“

Vodstvo tovarne
čokolade in liker-
jev oo. trapistov,
Rajhenburg ob
Savi, priporoča
svoje proizvode
v različnih oblikah.

6-5

„Chocolat imperial“

67, 50-31

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG ST. 10.

Uvoz in prodaja vsako-
vrstnega inozemskega
manufakturnega blaga
in pletenin.

Na debelo in drobno.

Ant. Krisper
Coloniale
Ljubljana.

55, 52-31

Veletrgovina papirja, knjigarna
in tovarniška knjigovoznica

VILKO WEIXL
Maribor

Glavni trg št. 22

priporoča vse vrste šolskih in
pisarniških potrebščin ter šolske
in leposlovne knjige.
Izvršuje vsa knjigovozna dela.

Izdelovalec papirnih vrečic.

45, 20-17

Na debelo. Na drobno.

Leopold Pevalek
Ljubljana - Židovska ulica 4.
Trgovina s papirjem. Solske
potrebščine. - Razglednice.

106, 52-18

Na debelo. Na drobno.

Fr. Brumat
Ljubljana
Mestni trg št. 25, I. nadstr.
Manufaktura in tkanine.
!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

Društvo lesnih trgovcev
dravske doline

„SEVER“

v Mariboru
Aleksandrova cesta št. 35
kupi in prodaja
rezani in tesani les
v vsaki množini po dnevnih
cenah. 23, 52-30

**Jadranska montanska
družba, d. z o. z. Ljubljana**
Zvonarska ulica 5 (S).
Telefon 9. - Brzjavi „Montana“
Import. Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo:
Vse vrste
kovin, rudnin
in kemikalij ter vse
industrijske izdelke, spa-
dajoče v rudarsko, fužinarsko in
kemijsko stroko. 65, 26-30

Mavec-gips
Edina razprodaja Stanzer
specijalnega gipsa SHS.
Alabaster I. za zobotehnike
220 K.
Alabaster II. za modele
180 K.
Stukatura za elektrike 140 K
za 100 kg incl. vreča
ab vagon Ljubljana nudi

Kosta Novakovič
veletrgovina mavca-gipsa
LJUBLJANA, Židovska ul. 1.

Anton Tonejc in drug
Maribor, Jugoslavija

trgovina s kolonijalnim,
špecerijskim blagom in
deželnimi pridelki.

Stalna zaloga jedilne, živinske in
industrijske soli na debelo.

UVOZ. Brzjavi: TONEJC, MARIBOR. IZVOZ.

24, 52-30

Modna in športna
trgovina
za dame in gospode

P. Magdič
Ljubljana
nasproti glavne pošte

10-2

Veletrgovina manu-
fakturnega blaga

Hedžet & Koritnik
Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.
Telefon Interurban št. 75.

11, 50-30

Dobiva ponajveč iz An-
glije v velikih množinah
raznovrstno volneno,
modno in perilno blago.